

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D. a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobce: **N. B. T.**, stát. přísl. Vietnam
zastoupeného advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou
sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**
sídlem Loretánské nám. 5, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2022, č. j. 126658-3/2022-OPL

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodl o odvolání žalobce proti usnesení Velvyslanectví České republiky v Hanoji (dále jen „správní orgán I. stupně“ nebo „zastupitelský úřad“) ze dne 27. 7. 2022, č. j. 1838-2/2022-HANOKO, kterým byla žalobci zamítnuta žádost o upuštění od osobního podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu a zastaveno řízení o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem

společného soužití rodiny na území podle § 169d odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalovaný rozhodl tak, že odvolání se zamítá a napadené usnesení se potvrzuje.

2. Žalobce se žalobou domáhá přezkoumání napadeného rozhodnutí.

II. Argumentace žalobce

3. Žalobce uvádí, že na území České republiky pobývá s celou svojí rodinou – manželkou N. T. N. (nar. X), společnou dcerou T. A. N. (nar. X) a dcerou manželky z předchozího vztahu H. M. N. (nar. X), kdy všichni mají v České republice povolen trvalý pobyt a dcera manželky žalobce je občanka České republiky (ve smyslu §15a zákona o pobytu cizinců ovšem není rodinnou příslušnicí žalobce). Pobyt žalobce na území České republiky je trpěn v rámci řízení o povinnosti opustit území České republiky, kdy věc je již pravomocně ukončena, přičemž probíhá soudní řízení a usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 24. 5. 2022, č. j. 34 A 23/2020-20 byl žalobě přiznán odkladný účinek.
4. Dále žalobce tvrdí, že na základě uvedených skutečností podal u zastupitelského úřadu žádost o povolení k dlouhodobému pobytu spolu se žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Jako důvody pro upuštění od osobního podání žádosti žalobce uváděl následující. Manželka žalobce v důsledku u ní diagnostikované cukrovky I. typu porodila v červnu 2021 v závěru svého těhotenství mrtvé dítě a od té doby se s diabetes léčí, přičemž si musí aplikovat injekčně 4 krát denně inzulín. Její onemocnění znamená pro rodinu omezení, kdy život rodiny je ve značné míře přizpůsoben onemocnění manželky žalobce. V případě, kdy by žalobce vycestoval z území České republiky za účelem podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu, mohlo by dojít k odloučení rodiny téměř na dobu jednoho roku – žalobci se nemusí zadržet získat ihned termín k podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu a pak samotná lhůta k vyřízení žádosti činí 270 dnů. V současné době zajišťuje příjem rodiny jeho manželka. Žalobce pečuje o společnou nezletilou dceru a dceru své manželky z jejího předchozího vztahu. Žalobce hodlá u příslušného soudu podat návrh na osvojení k nezletilé dceři své manželky, neboť ta ke svému biologickému otci nemá žádný vztah, nestýká se s ní a tento se nijak nepodílí na její výchově a péči. Za svého otce považuje nezletilá dcera manželky žalobce právě žalobce. Bez příslušného pobytového oprávnění je ovšem pravděpodobnost úspěšného osvojení velmi nízká.
5. Rozhodnutí správní orgán I. stupně, který žádosti žalobce o upuštění od osobního podání nevyhověl, jakož i napadené rozhodnutí, považuje žalobce za nezákonná a v rozporu s čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a v rozporu s čl. 3 Úmluvy o ochraně práv dítěte. Správní orgán I. stupně zdravotní stav manželky žalobce nepřiměřeně bagatelizuje. Manželka ve svém písemném prohlášení podaném společně s žádostí o upuštění od osobního podání projevila své obavy z možného odloučení. Uvedla, že s ohledem na její zdravotní stav by takové odloučení mohlo pro ni znamenat zvýšenou zátěž. Manželka žalobce trpí cukrovkou I. typu a jakákoliv nepříznivá stresová zátěž se u ní (jakož i obecně u většiny takto nemocných osob) projevuje zvýšenými hodnotami.
6. Žalobce uvádí, že s ohledem na svůj současný pobytový status nemůže vykonávat výdělečnou činnost a z příjmů, kterých by mohl dosahovat v domovské zemi by stěží uživil manželku a dvě děti a hradil náklady na chod domácnosti v České republice. S ohledem na uvedené zabezpečuje tento příjem manželka žalobce. Žalobce ani jeho manželka netvrdí, že

by byla manželka žalobce práce neschopná. Ovšem vycestování žalobce do Vietnamu (kdy ve Vietnamu by nedosáhnul příjmu, jakého nyní dosahuje jeho manželka v České republice, neboť výše platu ve Vietnamu je nepoměrně nižší než v České republice a náklady v České republice na „žítí“ jsou mnohem vyšší než ve Vietnamu) by pro manželku žalobce znamenalo stresovou zátěž, která by se mohla projevit negativně v jejím zdravotním stavu. V případě, kdy by žalobce musel z území České republiky vycestovat a vyčkat na kladné rozhodnutí o jeho žádosti, kterou by podal na zastupitelském úřadu v Hanoji, je zcela nereálné, aby byla rodina půl roku až rok odloučena (zákonná doba na vyřízení je 270 dnů). Manželka žalobce, pro kterou by tato situace znamenala stresovou zátěž, projevila pochopitelné obavy o své zdraví. Je obecně známo, že osoby postižené cukrovkou I. typu mají omezit vystavování se stresovým situacím. Je zájmem i obou dětí, které žijí se žalobcem ve společné domácnosti, aby byly v harmonickém prostředí. Vystavení stresu matky obou dětí, který by mohl reálně vést k jejím zdravotním komplikacím, by k takovému harmonickému soužití nevedl.

7. Žalobce má za to, že důvody, které uváděl v rámci své žádosti o prominutí povinnosti osobního podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení, jsou důvody, které lze podřadit pod § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců.
8. Žalobce navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení.

III. Argumentace žalované

9. Žalovaný navrhuje podanou žalobou zamítnout, jelikož vznesené námitky považuje za nedůvodné. Odkazuje na napadené rozhodnutí. Uvádí, že žaloba nesměřuje obsahově vůči napadenému rozhodnutí. Žalobce totiž v odvolání neuplatnil žádné odvolací námitky a prvostupňové rozhodnutí proto žalovaný přezkoumal pouze z hlediska jeho souladu s právními předpisy, nikoli z hlediska jeho správnosti (§ 89 odst. 2 správního řádu). Z procesní opatrnosti žalovaný konstatuje, že diabetické onemocnění manželky podle dokladů ve spise neomezuje žalobce v tom, aby se na kratší dobu nemohl vzdálit k osobnímu podání žádosti na zastupitelský úřad. Manželka podle těchto dokladů není v ohrožení života a její zdravotní stav nevyžaduje nepřetržitou péči. Manželka obstarává vzdor svému onemocnění příjem celé rodiny a tvrzení žalobce o nižším příjmu, kterého by dosahoval ve Vietnamu, postrádá logiku. Tvrzení o ročním odloučení od rodiny nebo poukaz na to, že se mu nemusí podařit získat termín k podání žádosti, je spekulativní. Žalobce neuvádí, že by se mu registrace k podání žádosti nedařila, natož aby se o ni alespoň pokusil. Tvrzený zájem nezletilých dětí v daném případě nepřevažuje nad veřejným zájmem na uspořádání pobytových poměrů žalobce způsobem stanoveným v zákoně. Obě nezletilé děti mohou po dobu nepřítomnosti žalobce zůstat se svou matkou. Ostatně žalobce nenaznačuje, že by o obě děti nepřetržitě pečoval sám.

III. Posouzení věci krajským soudem

10. Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Přezkoumal napadené rozhodnutí žalované v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.

11. Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy.
12. Formu podání žádosti upravuje § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců, podle něhož žádost o vydání povolení k dlouhodobému, přechodnému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně. Osobním podáním žádosti se dle § 169d odst. 2 zákona rozumí úkon žadatele, při kterém se žadatel osobně dostaví ke správnímu orgánu, u kterého má být žádost podána, a osobě přímo se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu určené k přijetí žádosti podá žádost v době určené pro jednotlivé druhy a účely pobytových oprávnění a ve formě a způsobem, který stanoví tento zákon. Povinnost osobního podání žádosti se vztahuje i na zákonného zástupce.
13. Povinnost osobního podání žádosti o povolení k taxativně vymezeným pobytům je ústavně konformní a osobní kontakt žadatele s odpovědnými úředníky České republiky slouží k tomu, aby si Česká republika mohla takto ověřit zejména totožnost, motivaci, osobní a další poměry žadatele a na základě toho zvážit bezpečnostní rizika a jiné aspekty související s následným uvažováním, zda žadateli má, anebo nemá být vyhověno (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, publ. pod č. 3601/2017 Sb. NSS).
14. Dle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců *zastupitelský úřad může v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit, pokud současně s doručením žádosti cizinec doloží důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Řízení je v případě podle věty první zahájeno dnem, kdy žádost došla zastupitelskému úřadu. Neupustí-li zastupitelský úřad v případě podle věty první od povinnosti osobního podání žádosti, řízení o žádosti usnesením zastaví. Zastupitelský úřad může od povinnosti osobního podání žádosti upustit také bez uvedení důvodů cizincem, jsou-li mu důvody pro toto upuštění známy z jeho úřední činnosti, nebo může učinit na své úřední desce prohlášení, že od povinnosti osobního podání žádosti upouští pro určitý druh žádostí o pobytová oprávnění podaných v budoucnu, a to zejména v případech, pokud je cizinec nebo jeho zaměstnavatel účastníkem vládou schváleného programu.*
15. Citované ustanovení v sobě obsahuje neurčitý právní pojem „odůvodněný případ“. V textu zákona nejsou specifikovány žádné případy či situace, na základě kterých by bylo možné dovozovat, co konkrétně měl zákonodárce na mysli. Zákonodárce tak vytvořil prostor veřejné správě, aby zhodnotila, zda konkrétní situace patří do rozsahu neurčitého právního pojmu, či nikoli, a na základě této úvahy učinila rozhodnutí. Dle judikatury upuštění od osobního podání žádosti představuje možnost výjimečnou. Půjde o případy, kdy by bylo trvání na osobním podání žádosti tvrdé a nerozumné (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2015, č. j. 6 Azs 77/2015-36, ze dne 27. 7. 2016, č. j. 10 Azs 219/2015-67, či ze dne 8. 9. 2016, č. j. 10 Azs 163/2016-37). Žadatel musí uvést konkrétní důvody, proč právě jeho případ má být oním „odůvodněným případem“, v němž nemá správní orgán trvat na osobním podání žádosti (srov. zmíněný rozsudek č. j. 10 Azs 219/2015-67). Povinností žadatele je rovněž jím tvrzené údaje doložit (srov. zmíněný rozsudek č. j. 6 Azs 77/2015-36). V rozsudku ze dne 31. 5. 2011, č. j. 9 Aps 6/2010-106, Nejvyšší správní soud konstatoval, že: „*Prostřednictvím daného institutu lze tedy zohlednit situace, které budou cizinci důvodně bránit v osobním podání žádosti přímo na zastupitelském úřadě. O jaké typové případy v praxi půjde, zda se má jednat pouze o případy překážek osobní účasti, které jsou na straně cizince, nebo též o případy překážek na straně zastupitelského úřadu, zákon o pobytu cizinců žádným způsobem ani neupravuje ani nenaznačuje. Každé takové posouzení tedy závisí na úvaze zastupitelského úřadu,*

který by měl při svém rozhodování zohlednit všechny v daném čase a dané zemi existující podstatné okolnosti.“

16. Dočasnost nutného vycestování za účelem osobního podání žádosti je dle konstantní judikatury třeba vnímat jako skutečnost svědčící o mírnosti zásahu do rodinného života žadatele (srov. rozsudek Nejvyššího správního ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018-35). Ústavní soud dovodil, že obecně lze po žadateli o pobytové oprávnění spravedlivě požadovat, aby na přechodnou dobu vycestoval do země původu za účelem podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu, ač má na území České republiky rodinné vazby a fakticky zde již delší dobu žije (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2021, sp. zn. II. ÚS 1276/20).
17. V projednávané věci ze správního spisu vyplynulo, že žalobce svou žádost o upuštění od osobního podání žádosti o pobyt ze dne 3. 6. 2022 odůvodnil mimo jiné tím, že na území České republiky pobývá s celou svou rodinou a v případě jeho vycestování by mohlo dojít k odloučení od rodiny téměř na dobu jednoho roku. K tomu správní orgán I. stupně konstatoval, že žalobce se na území České republiky nachází od roku 2008. Tehdejší platné pobytové oprávnění nebylo žadateli prodlouženo v roce 2014, kdy ke své žádosti nedoložil veškeré zákonem stanovené dokumenty, a řízení tak bylo pravomocně zastaveno odpovědným správním orgánem. V následujících třech letech se žalobce snažil svou nelegální pobytovou situaci na území České republiky vyřešit podáváním žádostí o různé typy pobytových oprávnění, ovšem neúspěšně. Podle žádosti žalobce o upuštění od osobního podání došlo k narození dcery žalobce v roce 2020, avšak její rodný list nebyl k žádosti doložen. Podle oddacího listu ke sňatku žalobce s manželkou došlo v listopadu 2021. K uvedeným událostem tedy došlo v době, kdy žadatel pobýval na území České republiky nelegálně a vědom si rizik s tím spojených, založil rodinu. V rodném listu narozené dcery v červnu 2021 je v kolonce otec dítěte uvedeno „nezjištěno“. Podle správního orgán I. stupně mohl žalobce svoji nelegální pobytovou situaci na území České republiky vyřešit dříve, před narozením dcery a uzavřením manželství, aby svou rodinu nevystavoval případným rizikům, která z jeho nelegální pobytové situace vyplývají. Dále správní orgán I. stupně uvedl, že od října 2020, kdy byl na zastupitelském úřadu zaveden tzv. systém slosovatelných registrací pro získání termínu k podání žádostí o povolení k dlouhodobému či trvalému pobytu, došlo ke slosování registrací pouze jednou, a to na jaře 2022, kdy počet registrací převýšil kapacitu úřadu pro příjem žádostí o tato pobytová oprávnění. Až na tuto jedinou výjimku za téměř dva roky fungování tohoto způsobu objednávání žadatelů k podání žádosti vždy všichni zaregistrovaní žadatelé získali termín k podání žádostí již po první registraci, tedy bez průtahů a nutnosti registraci opakovat. K výše uvedeným okolnostem správní orgán I. stupně vyhodnotil, že půjde o přiměřený zásah ne dobu nezbytně nutnou a omezenou, který je nezbytný k uspořádání pobytových poměrů žalobce. K tomu správní orgán I. stupně odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10.10.2018, č. j. 15 A 110/2018-74, podpořený rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018-74, č. j. 1 Azs 296/2018-35.
18. Dále správní orgán I. stupně uvedl, že tvrzení žalobce, že jeho manželce byla diagnostikována cukrovka I. typu, která znamená omezení pro rodinu, není objektivně nijak podloženo. Čestné prohlášení manželky, že se cítí zdravotně indisponována a cítí se vyčerpaně, nepotvrzují lékařské zprávy. Vyplývá z nich, že pacientka (manželka žalobce) dietu spíše nedrží, dietu zná a reedukaci si nepřejí a je jí dieta opakovaně doporučována, měření

glukometrem provádí málo, nepravidelně, měření ve večerních hodinách zcela chybí, na únavu ani vyčerpání si nestěžuje. Další lékařská prohlídka byla stanovena na březen 2022. Lékařská zpráva z této kontroly nebyla předložena. Podle správního orgánu I. stupně z lékařských zpráv nevyplývá, že by současný zdravotní stav manželky žalobce byl natolik závažný, že by byla v ohrožení života nebo že by byla odkázána na nepřetržitou pomoc žalobce. Onemocnění manželku žalobce neomezuje v pracovních povinnostech, kdy dle tvrzení žalobce jeho manželka zajišťuje příjem rodině. V případě vycestování žalobce do země původu se může žalobce ve své domovské zemi věnovat výdělečné činnosti a zajistit finanční prostředky pro svou rodinu tak, aby byla jeho rodina po dobu jeho nepřítomnosti v České republice finančně zabezpečena, a aby se případně manželka žalobce mohla věnovat péči o své dvě nezletilé dcery.

19. Přiznání odkladného účinku žalobě podané žalobcem u Krajského soudu v Brně proti rozhodnutí o povinnosti žalobce opustit území Evropské unie dle § 50a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, na které žalobce ve své žádosti o upuštění od osobního podání žádosti o pobyt poukazoval, správní orgán I. stupně nevyhodnotil jako důvod, který by mu bránil osobně takovou žádost podat. Dodal, že každý z odpovědných správních orgánů posuzuje jinou záležitost a na základě toho také dle předložených dokumentů a argumentů rozhoduje. (Krajský soud na tomto místě pro úplnost poznamenává, že zmíněná žaloba týkající se povinnosti žalobce opustit území Evropské unie byla zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 4. 5. 2023, č. j. 34 A 23/2022-23.)
20. Podle správního orgánu I. stupně upuštění od povinnosti osobního podání nemá být instrumentem pro legalizaci pobytu na území České republiky, neboť je ve veřejném zájmu, aby na území České republiky pobývali cizinci s platným pobytovým oprávněním, a aby byly dodržovány zákonem stanovené postupy vyřizování žádostí o jejich udělení.
21. V rámci odvolacího řízení žalobce žádné konkrétní námitky proti prvostupňovému rozhodnutí nevznese (blanketní odvolání ani na výzvu nedoplnil). Žalobci se tak v rámci odvolacího řízení dostalo toliko obecného přezkumu v intencích § 89 odst. 2 věta první správního řádu. Je-li podáno blanketní odvolání, bez uplatnění jakýchkoli právních nebo skutkových námitek, je povinností správního orgánu přezkoumat v zásadě toliko soulad napadeného rozhodnutí a řízení s právními předpisy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2008, č. j. 2 As 56/2007-71, publ. pod č. 1580/2008 Sb. NSS, popř. rozsudek ze dne 23. 4. 2015, č. j. 2 As 215/2014-43).
22. Námitky do věci samé si žalobce „ponechal“ až na řízení soudní. Žalobce namítal, že skutečnosti, které uváděl ve své žádosti, jsou důvody, které lze podřadit pod § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Namítal také rozpor rozhodnutí správních orgánů s čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a s čl. 3 Úmluvy o ochraně práv dítěte.
23. Žalobce obdobně jako ve své žádosti argumentoval zdravotním stavem své manželky a tím, že by pro ni situace spojená s odcestováním žalobce představovala stresovou zátěž, která by reálně mohla vést ke zdravotním komplikacím. Namítal, že správní orgán I. stupně zdravotní stav manželky nepřiměřeně bagatelizuje. Krajský soud souhlasí se závěrem správního orgánu I. stupně, že lékařské zprávy ohledně zdravotního stavu manželky neprokazují její faktickou závislost na manželovi. Neprokazují ani tvrzení manželky žalobce, že by odloučení od žalobce pro ni mohlo představovat významnou zátěž vedoucí ke zdravotním komplikacím. Byť manželka žalobce nepopíratelně trpí cukrovkou I. typu (což ostatně správní orgán I. stupně nezpochybňoval), z listin předložených žalobcem

neplyne, že by tato skutečnost objektivně bránila povinnosti žalobce podat žádost o pobytové oprávnění osobně na zastupitelském úřadu (např. že by jí lékař doporučil, natožpak nařídil, neustálý dohled třetí osoby). Manželka žalobce vzdor svému onemocnění pracuje a zabezpečuje příjem celé rodiny. Nemoc manželky, resp. obavy o její zdraví, nelze bez dalšího brát jako okolnost, která opravňuje žalobce podat žádost o dlouhodobý pobyt z území České republiky. Ani na základě obecných tvrzení žalobce o zvýšené stresové zátěži nelze dojít k závěru, že by odcestování žalobce a jeho časově ohraničený pobyt v zemi původu měly mít natolik fatální důsledky, že by bylo namístě upustit od povinnosti osobního podání žádosti.

24. Žalobce rovněž argumentoval péčí o nezletilé děti. V době podání žádosti byly dceři žalobce a jeho manželky dva roky a nezletilé dceři manželky žalobce bylo patnáct let. Žalobce péči o nezletilé děti a nutnost jeho nepřetržité fyzické přítomnosti nespécifikoval a blíže nerozebíral, neuváděl, že by u dětí byly dány zvláštní potřeby (např. zdravotní postižení). Žalobce neprokázal, že by tato péče byla pouze na žalobci a nezletilé děti byly v tomto rozsahu zcela závislé na žalobci, resp. na jeho soustavné a výhradní péči, a jeho přítomnost v České republice byla nezbytná. Nelze ani presumovat, že by se manželka žalobce nedokázala postarat o chod domácnosti a o děti bez přímé spoluúčasti žalobce.
25. Bylo zcela na žalobci a jeho manželce, aby uspořádali osobní záležitosti tak, aby se odcestování žalobce na přechodnou dobu dotklo chodu rodiny co nejméně. V nyní souzené věci nebylo zjištěno, že by toto bylo vyloučeno. Žalobce pouze v obecné rovině namítal, že by ve Vietnamu nedosáhl příjmu, jako nyní dosahuje jeho manželka v České republice, a že by z těchto příjmů stěží uživil manželku a dvě děti a hradil náklady na udržení chodu domácnosti. Nejvyšší správní soud přitom již judikoval, že důvody spočívající v péči o nezletilé děti obecně cizinci nebrání ve splnění povinnosti osobního podání žádosti, a to ani ve spojení s pracovním vytížením druhého partnera. Rodina totiž může tuto přechodnou situaci řešit např. umístěním dětí do školky, družiny apod. nebo péčí o děti na komerčním základě. Nastíněná řešení jsou zcela obvyklá a dávají manželce žalobce časový prostor pro to, aby se mohla věnovat pracovním aktivitám (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2020, č. j. 8 Azs 351/2018-50).
26. Zájem žalobce osvojit si nezletilou dceru své manželky, její vztah s biologickým otcem nebo pasivita biologického otce ve výchově a péči nejsou skutečnosti, které by byly pro danou věc relevantní, resp. nepředstavují důvody, pro které není třeba na osobním podání žádosti trvat.
27. Žalobce tedy nepředložil jakýkoli důkaz, který by svědčil o tom, že by jeho dočasným pobytem v zemi původu byl způsoben jeho dceři a dceři jeho manželky zásah natolik intenzivní povahy, že by vůbec bylo namístě uvažovat o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti nebo že by v případě jeho vycestování měla jeho rodina čelit výjimečné či mimořádné, natož pak neřešitelné situaci, nebo že by jeho vycestování bylo pro rodinu destruktivní.
28. Nelze přehlédnout, že to byl primárně žalobce, kdo svůj rodinný život ohrozil. K založení rodiny (jeho dcera se narodila 3. 3. 2020) přistoupil na území České republiky i přes to, že zde nebyl legálně oprávněn pobývat. Jak uvedl Ústavní soud v usnesení ze dne 31. 3. 2021, sp. zn. II. ÚS 1276/20, „je-li shledáno, že k založení rodinného života došlo až v době, kdy stěžovatelův pobytový status v hostitelské zemi byl nejistý, porušení práva na respektování rodinného života dle čl. 8 Úmluvy lze konstatovat pouze výjimečně (srov. např. rozsudek velkého senátu ESLP ve věci Jeunesse proti Nizozemsku, cit. výše, § 108; rozsudek ESLP ve věci Nunez

proti Norsku, cit. výše, § 70; rozhodnutí ESLP ve věci Nguyen proti Norsku ze dne 26. 1. 2016, č. 30984/13, § 28; rozhodnutí ESLP ve věci Abokar proti Švédsku ze dne 14. 5. 2019, č. 23270/16, § 37; rozhodnutí ESLP ve věci Eze proti Švédsku ze dne 17. 9. 2019, č. 57750/17, § 46). “Žalobce se tak vlastním zaviněním ocitl v dané situaci a musí respektovat pravidla pro získání pobytového oprávnění z pozice cizince, který nemá na území České republiky pobyt legalizován řádným pobytoвым titulem. Důsledkům takové situace je pak vystavena i rodina žalobce včetně nezletilých dětí.

29. Zájem nezletilého dítěte na tom, aby o něj pečovali oba rodiče a aby nebyla rodina (byť pouze na přechodnou dobu) rozdělena je v nyní souzené věci vyvážen legitimním zájmem státu na tom, aby žalobce legalizoval svůj pobyt v České republice a aby příslušný zastupitelský úřad, jenž je nejlépe seznámen se specifickými místními poměry ve státě původu žalobce, mohl řádně posoudit žalobcovu žádost o udělení povolení k dlouhodobému pobytu (srov. obdobně shora zmíněný rozsudek rozšířeného senátu č. j. 10 Azs 153/2016-52).
30. S ohledem na výše uvedené neobstojí ani žalobcová námitka týkající se rozporu napadeného rozhodnutí s čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a s Úmluvou o ochraně práv dítěte.
31. K argumentaci žalobce, že rodina by byla půl roku až rok odloučena, uvádí krajský soud následující. Délka řízení o žádosti o povolení pobytu není pro posouzení žádosti o upuštění od osobního podání rozhodná a není s to založit důvody, které by měly stěžovateli zabránit v osobním podání žádosti (srov. shora zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Azs 351/2018-50). Nelze ani určit, jak dlouho bude muset žalobce pobývat ve Vietnamu. Nadto s napadeným rozhodnutím je přímo spojen pouze ten následek, že je žalobce povinen vycestovat z území České republiky (jedná se o nejméně intenzivní zásah do rodinného a soukromého života – viz výše). Napadeným rozhodnutím není žalobce nijak omezen v právu vrátit se na území České republiky, pokud mu k tomu bude svědčit jakýkoliv platný pobytový titul, jímž přitom nemusí být právě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny, o nějž žalobce požádal (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2023, č. j. 4 Azs 19/2023-34).
32. Krajský soud tak ve shodě se závěry právních orgánů konstatuje, že se žalobci hodnověrně nepodařilo prokázat, že po něm nelze rozumně požadovat, aby dočasně odcestoval za účelem podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu.
33. Krajský soud nepochybně, že v případě vycestování žalobce dojde po omezenou dobu k jistému zásahu do jeho rodinného a soukromého života, půjde však z hlediska legalizace jeho pobytu o nezbytný a naprosto minimální důsledek jeho protiprávního setrvávání na území České republiky.

IV. Závěr a náklady řízení

34. Krajský soud na základě výše uvedených skutečností a úvah neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
35. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná

zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 27. 6. 2024

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu